

NA ESCOLA

Xoves, 23 de xuño de 1988

La Región

Núm. 12

Actividades de actualización profesional durante o verán

Mercedes González Sanmamed

Unha vez máis e como cada ano no remate do curso, son moitos os profesores que preocupados pola mellora da práctica pedagógica, adican un tempo das vacacións a súa actualización profesional.

Efectivamente vemos como o número de profesores que participa nas variadas ofertas que programan os distintos Grupos e Movimentos de Renovación nas Escolas de Verán aumenta considerablemente no noso país.

Trátase dun perfeccionamento promovido polos profesores, simultáneo e paralelo o que se desenvolve dende a Administración. Así pois as Escolas de Verán nacen da necesidade que sentiron os propios mestres de organizarse na búsqueda da súa autoformación.

Cómpre sinalar que os colectivos promotores destas Encontros e Xornadas pretendem dar resposta á realidade escolar e social a través dun tipo de

formación baseada na reflexión sobre a propia experiencia e o intercambio a partir dos grupos de trabalho, potenciando unha tarefa continua de compromiso e actuación personal. Deste xeito abrese o camiño da renovación e a investigación na escola, apartando criterios de análisis dos problemas educativos que se viven, métodos de trabalho activo e técnicas e actividades científicas.

Ofrecemos seguidamente unha relación das Escolas, Encontros e Xornadas que durante este verán teñen previsto celebrarse en Galicia, con indicación de datas, organizadores, lugar de realización, matrícula e enderezo para obter más información, así como referencias os talleres, seminarios, exposiciones e cursos naquelas nas que dispoñemos destes datos.

Engadimos ás opcións ofertadas no noso país un listado doutras Escolas que pola súa tradición e notoria calidade poden ser de interés para os ensinantes.

Nova Escola Galega

Actividade: "II Escola de Verán".

Lugar: Escola de Maxisterio. A Coruña.

Datas: 1 ó 4 de xullo.

Inscripción e información: do 5 ó 25 de xuño na sede da N.E.G. da Coruña, Ronda de Nelle, 108, 11º esq.

Matrícula: 4.000 pesetas (xeral); socios e parados, 3.500 pesetas.

Programa: Debatiránse e intercambiaránse experiencias sobre o tema central do deseño curricular, con seminarios e talleres encol da Escola Infantil, o ciclo medio e o ciclo 12-16.

Os seminarios previstos son:

- "Proyecto curricular de centro no ciclo 3-8" (Marcelino Vaca de ADARRA).

- "Otras matemáticas, outra escola" (C. Medio) (Manolo Alcalá do M.C.E.P.).

- "Estudio do entorno" (C. Medio) (Xan Fdez.).

- "Adquisición da lingua e lingoas na escola" (Marcé Voltes).

- "Taller de plástica" (C. Medio) (M.ª Jesús Agra).

- "Organización interdisciplinar no C. Superior" (Manolo Cainzos de ADARRA).

- "Os traballos prácticos como investigación" (C. 12-16) (Marilar Jiménez e Charo Fdez.).

- "A renovación curricular do ensino da filosofía" (Nicole Grataloup).

- "Educar para a paz" (X. Jares e Calo).

Asimismo haberá conferencias sobre: "O profesor como investigador" e "A avaliação como proceso" de Juan Manuel Alvarez, e "O proxecto educativo" de Jurjo Torres.

Asociación Socio-Pedagógica Galega (AS-PG)

Actividade: "XII Xornadas do Ensino de Galiza". Na procura dun ensino galego.

Lugar: Escola de Maxisterio da Coruña.

Datas: 12 ó 16 de setembro.

Inscrição e información: Apartado 774. Santiago e libreriás "Lume" "Nos" e "Couceiro" (A Coruña); "Helios" (Ferrol); "Couceiro" (Santiago); "Biblos" e "Alonso" (Lugo); "Tanco" e "Stylo" (Ourense); "Castelao" e "Ir indo" (Vigo); "Pueblo" (Pontevedra) e "Brañas" (Carballo). Teléfono 981-341212.

Matrícula: 4.000 pesetas (xeral); socios da AS-PG, estudiantes e parados, 2.500 pesetas; socios APLL e Aula Castelao: 3.000 pesetas.

Programa: Intercambio de experiencias educativas (talleres, comunicaciones, conferencias, etc.) co obxectivo de servir de foro de debate diante da nosa realidade educativa.

Entre os seminarios destacan entre outros:

- "Aplicaciones prácticas de xeografía" (Fco. X. Río Barja).

- "Debuxo e leitura da imaxe na escola" (Xoan M. Andrade).

- "Historia do pensamento galego" (Aula Castelao).

- "A didáctica do museo" (Felipe Senén).

- "Aproximación a algunos criterios nos comentarios de texto" (M.ª Pilar García Negro).

- "Didáctica das matemáticas no BUP" (César Mosqueira).

- "Experiencias para unha metodoloxía do estudo do entorno na EXB" (Xan Fdez. Carrera).

- "Proyecto didáctico na aula de historia" (Colectivo Frouxeira).

- "Os alumnos con necesidades educativas especiales: a integración e a educación especial" (María Salvado e Teresa Núñez).

Hai tamén talleres sobre: plástica, video, guiñol, música, cerámica, etc.

Instituto Galego de Socio-Pedagogía

Actividade: "III Xornadas Pedagógicas Gallegas".

Lugar: Instituto de Bacharelato "Otero Pedraio", Ourense.

Datas: Do 12 ó 17 de setembro de 1988.

Inscrição e información: Apartado 1168, Ourense. Teléfono: (988) 216028.

Programa: Debate sobre os problemas do ensino en Galicia e sobre a reforma. Didáctica das ciencias sociais. Historia de Galicia. Lingua e Literatura Galegas. Didáctica do medio ambiente. Ecoloxía, Didáctica da expresión plástica, dinámica e musical.

Escola Universitaria de Lugo e Inspección de Educación Básica de Lugo

Actividade: IV Semana de Maxisterio Luguense.

Lugar: Escola de Magisterio de Lugo.

Datas: Do 5 ó 9 de setembro.

Inscrição e información: Escola de Magisterio de Lugo. Teléfono: (982) 223431.

Programa: As conferencias, mesas redondas e comunicaciones versarán sobre dou temas: "O libro e o material impreso na escola" e "O medio urbano como elemento didáctico".

Associação Pedagógica Jornadas do Ensino de Galiza e Portugal

Actividade: "Escola Ibérica de Verano-XII Jornadas do Ensino de Galiza e Portugal".

Lugar: Escola Universitaria de Formación Profesional E.X.B. Ourense.

Datas: 24 ó 31 de agosto.

Inscrição e información: Apartado 429; 32080 Ourense. Teléfono: 988-243709.

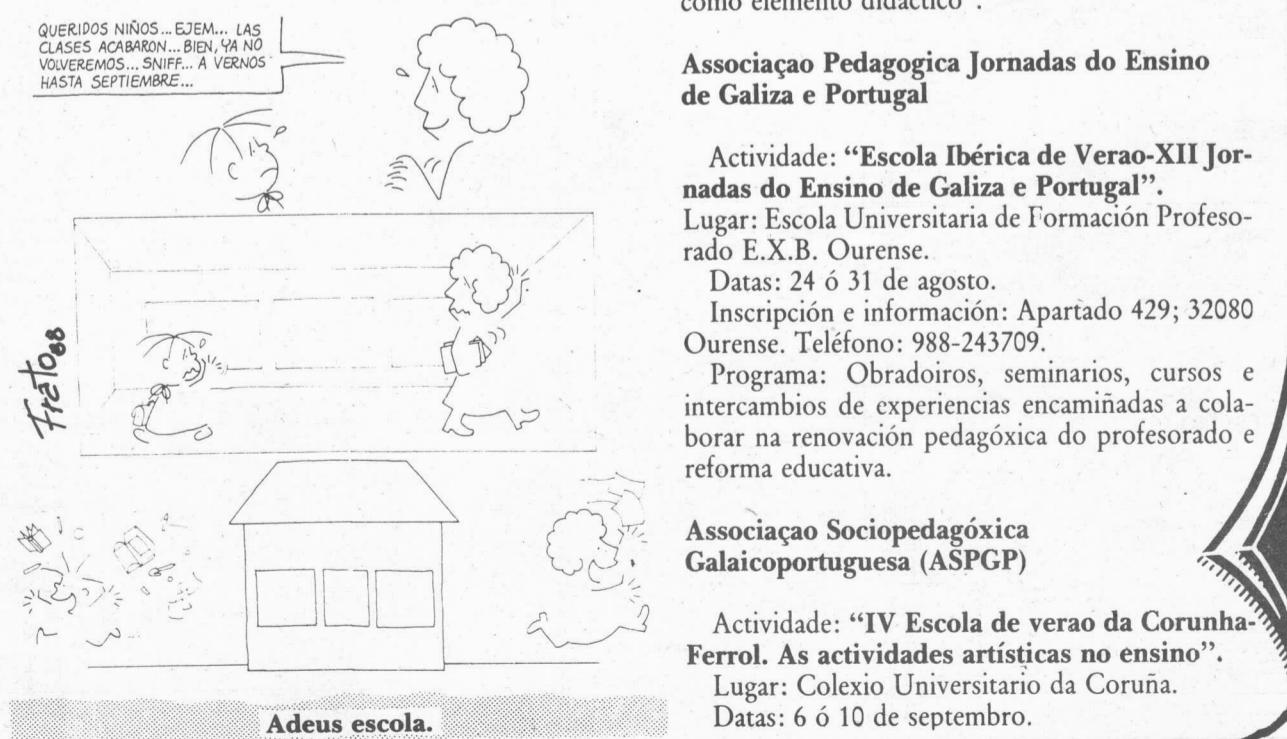
Programa: Obradoiros, seminarios, cursos e intercambios de experiencias encamiñadas a colaborar na renovación pedagógica do profesorado e reforma educativa.

Associação Sociopedagógica Galaicoportuguesa (ASP-GP)

Actividade: "IV Escola de verano da Corunha-Ferrol. As actividades artísticas no ensino".

Lugar: Colexio Universitario da Coruña.

Datas: 6 ó 10 de setembro.

Adeus escola.

Inscripción e información: Apartado 226; 36080 Pontevedra. Teléfono 986-852279.

Matrícula: 3.000 pesetas + 1.000 pesetas (matrícula); estudiantes e padres: 2.000 pesetas.

Programa: Obradoiros prácticos e mesas redondas que perseguem o dominio das técnicas artísticas (música, plástica, teatro, cine, video, fotografía, cerámica, etc) e o debate da reforma sobre destes e outros temas.

Actividade: "I Escola Ibérica de Verao".

Lugar: Casa do Brasil. Ciudad Universitaria s/n. Madrid.

Datas: 25 ó 30 de setembro.

Inscrição e información: Apartado 266; 36080 Pontevedra. Teléfono 986-852279.

Matrícula: 3.000 pesetas.

Programa: Ponencias e comunicaciones sobre Reforma educativa nas diferentes comunidades autónomas dos Estados español e portugués e debates sobre da política lingüística nos oito países lusófonos.

Irmandades da Fala de Galiza e Portugal

Actividade: "III Escola de Verao das Irmandades da Fala (Didáctica das linguaas)".

Lugar: Vigo (Colexio de Economistas). Souto-maior.

Datas: 26 ó 30 de xullo.

Inscrição e información: Apartado 12; 36080 Pontevedra. Teléfonos: 988-852279.

Matrícula: 2.000 pesetas.

Programa: Cursos sobre didáctica da lingua materna e das linguaas estranxeiras, da literatura e obradoiro literario, amais do simposio de lingüística e sociolingüística e debates sobre da reforma e as linguaas.

Irmandades da Fala de Galiza e Portugal Associaçao de Amizade Galiza-Portugal

Actividade: "I Encontro de Estudantes de Galiza e Portugal - Encontro de Lusofonia".

Lugar: Escola Universitaria de E.X.B. de Ou-

rense.

Datas: 8, 9 e 10 de xullo.

Inscrição e información: Apartado 12; 36080 Pontevedra. Teléfonos: 988-852279 e 986-243709.

Matrícula: 500 pesetas.

Programa: Debates, coloquios e comunicaciones sobre política cultural e lingüística de Galicia, reforma educativa e xuventude e intercambio entre universidades.

Concello de Mugardos

Actividade: "IX Xornadas Municipais de Pedagogía".

Lugar: C.P. "Unión Mugardesa". Mugardos.

Datas: 7, 8 e 9 de setembro.

Inscrição e información: A partires da segunda quincena de agosto no concello de Mugardos. Teléfono 981-470338.

Movimento de Renovación Pedagóxica Escola de Verán de Lugo

Actividade: X Escola de verán de Lugo.

Lugar: Colexio Fingoi (Lugo).

Datas: Do 29 de agosto ó 2 de setembro.

Inscrição e información: Teléfono (982) 221557.

Dirección Xeral de Ensinanzas Medias da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria

Actividade: "Actividades de Formación de Profesorado. Área Tecnológico-Práctica de F.P."

Lugar: Repartidos por toda Galicia.

Datas: xuno-decembro.

Inscrição e información: Solicitud á Consellería. Edificio San Caetano. Santiago.

Deputación Provincial da Coruña. Axuntamento de A Coruña

Actividade: "Universidade Internacional Menéndez Pelayo".

Datas: ó longo dos meses de xullo e agosto.

Inscrição e información: Secretaría de alumnos de U.I.M.P. (Antigua Delegación de Facenda). Durán Loriga, 10. 15003-A Coruña. Teléfonos: 981-228266 - 228233. Do 6 de xuño ó 2 de xullo.

Programa: Seminarios e cursos acompañados dun intenso programa de animación cultural.

Universidade de Santiago

(Colaboran: Consellerías de Cultura, Presidencia e Pesca, Concello de Noia, Caixa Galicia e Banco Pastor).

Cursos:

- "Museología: conservación restauración y rehabilitación".

- "Aspectos jurídicos, económicos y técnicos-biológicos de la Política común de Pesca".

- "Presente y futuro de los medios de comunicación en las Autonomías".

- "El Archivo: centro de información, conservación y control documental".

- "Tradición y progreso en la Galicia Contemporánea".

* * *

- "Justicia, proceso y democracia".

Lugar: Santiago de Compostela.

Datas: Mes de xullo.

- "Aspectos jurídicos y económicos del cooperativismo en España".

* * *

- "Estado actual y perspectivas de la Acuicultura en Galicia".

Lugar: Instituto "Virxe do Mar" de Noia.

Datas: Mes de xullo.

- "El carácter plurilingüe del léxico inglés".

Lugar: A Coruña.

Datas: Segunda quincena de xullo.

- "Aplicaciones de los materiales compuestos a la Industria Naval".

Lugar: Ferrol.

Datas: 1ª quincena de xullo.

Inscrição: Remata o prazo para todos os cursos ó 30 de xullo. É necesaria preinscripción para os cursos de Museos e Arquivos.

Fora de Galicia podemos participar nas seguintes Escolas de Verán:

Acción educativa

Actividade: "XIII Escuela de Verano".

Lugar: Madrid.

Datas: do 4 ó 13 de xullo.

Inscrição e información: Acción Educativa. C/ Príncipe, 35-4º, 28012 Madrid, entre o 23 de maio e o 17 de xuño. Teléfono (91) 4298727.

Asociacio de Mestres "Rosa Sensat"

Actividade: "23º Escola d' Estiu - Barcelona 1988".

Lugar: Barcelona, C.P. "Príncipe de Viana", C/ Dublin (Parque Pegaso).

Datas: Do 4 ó 15 de xullo.

Inscrição e información: Asociación de mestres "Rosa Sensat", Corcega, 271. 08008 Barcelona. Teléfono (93) 2370701.

Matrícula: 3.500 pesetas.

Instituto de Ciencias da Educación da Universidade de Deusto

Actividade: "Cursos intensivos de verano 1988".

Lugar: Bilbao e San Sebastián.

Datas: Entre o 5 e o 15 de xullo.

Inscrição e información: ICE da Universidade de Deusto, teléfono 4453100/Ext. 245. Bilbao (antes do 17 de xuño).

Couta: 2.000, 3.000 ou 7.000 pesetas, según o tipo de curso.

Programa: Cursos de temática variada orientados especialmente a EXB. Hai algún específico sobre Tutorías e tamén sobre técnicas Directivas.

Euskal Herriko Pedagogi Ihardunaldiak

Actividade: Cursos e Talleres.

Lugar: Galdakao.

Datas: Do 4 ó 8 de xullo.

Inscrição: ADARRA, Licenciado Poza, 31-7, 48001 Bilbao, teléfono 4423250.

DIPUTACION PROVINCIAL DE LA CORUÑA

IV semana do maxisterio lucense

II ESCOLA DE VERAN A CORUNA 88

tembro 88

ASPG ASOCIACION SÓCIO PEDAGÓGICA GALEGA

XII XORNADAS DO ENSINO DE GALIZA

Del 11 al 15 de Julio

SEMINARIO: LA ESPAÑA DE FELIPE II EN EL TIEMPO DE LA GRAN ARMADA.

Director: J. H. Elliott.

SEMINARIO: PERSPECTIVAS DE FUTURO DE LA GANADERIA EN GALICIA.

Director: Carlos Tió Saralegui.

En colaboración con la Consellería de Agricultura de la Xunta de Galicia.

SEMINARIO: LA DIVULGACION CIENTIFICA.

Director: Ramón Núñez Centella.

En colaboración con la Casa de las Ciencias de La Coruña y la Voz de Galicia.

ENCUENTRO: LA FINANCIACION DE LAS COMUNIDADES AUTONOMAS: SISTEMA ACTUAL Y LINEAS DE REVISION.

Directores: Carlos Otero y Dositeo Rodríguez.

Del 18 al 22 de Julio

SEMINARIO: LITERATURA Y TRADICION ORALES EN GALICIA.

Director: Manuel Mandiñas Castro.

SEMINARIO: EL TEATRO ACTUAL

Director: Luis Iglesias Feijoo.

SEMINARIO: LAS NUEVAS TECNOLOGIAS APLICADAS AL DISEÑO, LA PUBLICIDAD Y LA TELEVISION

Director: Francisco Casal.

SEMINARIO: 1988: SITUACION Y PERSPECTIVAS DEL SECTOR ELECTRICO ESPAÑOL.

Director: Jorge Fraga Utray.

En colaboración con la Delegación del Gobierno en la Explotación del Sistema Eléctrico, Compañía Sevillana de Electricidad, S. A., Grupo Endesa, Hidroeléctrica Española, S. A., Iberduero, S. A., Red Eléctrica de España, S. A., UNESA y Unión Eléctrica Fenosa, S. A.

Del 25 al 29 de Julio

SEMINARIO: OCEANOGRAFIA DE LA PLATAFORMA Y RIAS GALLEGAS.

Aspectos Fisicos, Químicos y Biológicos.

Director: Fernando Fraga Rodríguez.

En colaboración con el Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC) y la Consellería de Pesca de la Xunta de Galicia.

SEMINARIO: PROBLEMAS ACTUALES DE LAS AUTONOMIAS

Director: José L. Melián Gil.

ENCUENTRO: TENDENCIAS ACTUALES EN HISTORIA Y PERSPECTIVAS DE INVESTIGACIONES

Director: Javier Faci Lacasta.

En colaboración con el Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC) y la Agencia Nacional de Evaluación y Prospectiva.

Del 25 al 27 de Julio

ENCUENTRO: MALAS ARTES (ENCUENTRO SOBRE POESIA EXPERIMENTAL).

Directora: Luisa Castro.

Del 1 al 5 de Agosto

SEMINARIO: IDEAS ALTERNATIVAS PARA EL DISEÑO URBANO ACTUAL.

Director: Alfonso Vegara.

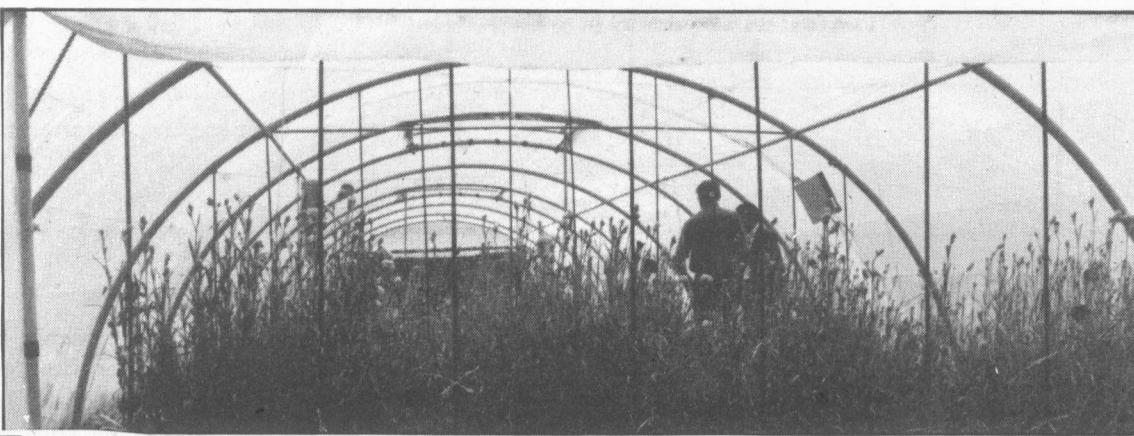
En colaboración con el Colegio Oficial de Arquitectos de Galicia.

SEMINARIO: EPIDEMIOLOGIA: DIETA Y SALUD CARDIOVASCULAR.

Directores: Gregorio Varela Mosquera y Alfonso Castro Beiras.

EXPERIENCIAS

O Colexio de Educación Especial de Velle ten un invernadeiro

Escomenzamos esta actividade como paso previo para un coñecimento mais profundo da vida vexetal, polo que o **obxectivo xeral** consistía en interesar ós nenos polo mundo das plantas, e a iniciación á Floricultura e Horticultura. Os obxetivos específicos están en despertar nos nenos o amor cara a natureza e proporcionarles as aprendizaxes elementais acerca das plantas, os seus cuidados, así como o manexo das ferramentas más básicas.

Así as cousas, unha das nosas primeiras actividades foi levar aos alumnos á Presa de Velle e ós xardíns da cidade na primavera, para que apreciasen o cuidado das plantas e árbores ornamentais. Elo levábanos a un maior interés en coñecer as profesións relacionadas co tema.

O noso fin era chegar a conseguir que os alumnos se interesasen vivamente no cuidado das plantas para pasar a construir o noso horto escolar que, logo de moitos problemas, sobre todo de tipo económico, acadamos ter un invernadeiro de 150 m² adicado en parte a produtos de horta, cuidados polos nenos: leitugas, guisantes, tomates, pementos, zanahorias, cebolas, etc.

Logramos con estas instalacións:

- 1.- Que os alumnos coñezan a influencia do clima no desenrollo das plantas:
- Influencia da temperatura ambiental sobre as plantas.
- Diferencia entre o húmedo e o seco.
- Influencia de outros factores climáticos.
- 2.- Que coñezan que o solo é o medio natural sobre o que se desenvolven as plantas:

- O solo como soporte das plantas.
- Condicións do solo para que se dé nel a vexetación.
- O solo como fonte alimenticia das plantas.
- 3.- Conseguir centrar e fixar as mentes nos semilleiros para o nacemento das plantas e posterior transplante:
- A semente como principio de vida.
- Preparación da terra nos semilleiros.
- Realización práctica da operación de poñer as sementes.
- 4.- Saber regar correctamente os semilleiros:
- Coñecementos sobre o rego.
- Importancia do rego para que as sementes orixinen a planta.
- Realización práctica da operación.
- 5.- Plantación propiamente dita:
- Colocar o plantón correctamente no burato da plantación.
- Coñecemento de atacado da terra de recheo.
- Realización práctica da operación.
- 6.- Cuidado das plantas: rego e limpeza.
- Eliminación da vexetación seca.
- Eliminar malas herbas.
- Regar as plantas de forma periódica.

Por fin conseguimos o noso obxectivo, como se ve na fotografía. Fundamentalmente estamos seguros de que a impartición de coñecimentos non é o mais importante, consideramos que o é mais a motivación do alumno polo seu contacto directo coa realidade.

Luis Jiménez Orbán

EDUCAR NO TEMPO LIBRE

Xogos de praia

Sen dúbida as vacacións teñen como finalidade o reposo, pero tamén re-creación, é decir, refacerse tanto física, intelectual e moralmente.

¿Cómo entreter os nenos? Sen dúbida é fundamental primeiramente unha **toma de contacto**, hai que respetar os intereses e curiosidade do neno, respetando e orientando a súa espontaneidade nun medio distinto: a plaia...

-**Xogos espontáneos**, nos que o monitor ten que animar e suxerir novas ideas: esculturas na area, autopistas, embalses xunto a auga...

-**Xogos organizados**, nos que se pode facer unha pequena clasificación:

a) **Xogos de carreiras e relevos**.

b) **Xogos dinámicos**, para entrar en calor despois do baño ou si o tempo refrescou, e incluso para moderar un nerviosismo ou unha vitalidade desbordante.

-**Xogos tranquilos**, si o calor é asfixiante, ou cando a fatiga se fai sentir: xogos de damas trazados na area con conchas de distinto color e tamaño como fichas, tres en raia, axedrez no que se poden confeccionar as pezas con conchas pegadas...

-**Xogos co vento e Grandes xogos** para movilizar a todo un grupo. Sen duda a area permite realizar múltiples xogos xa que o terreo é ideal.

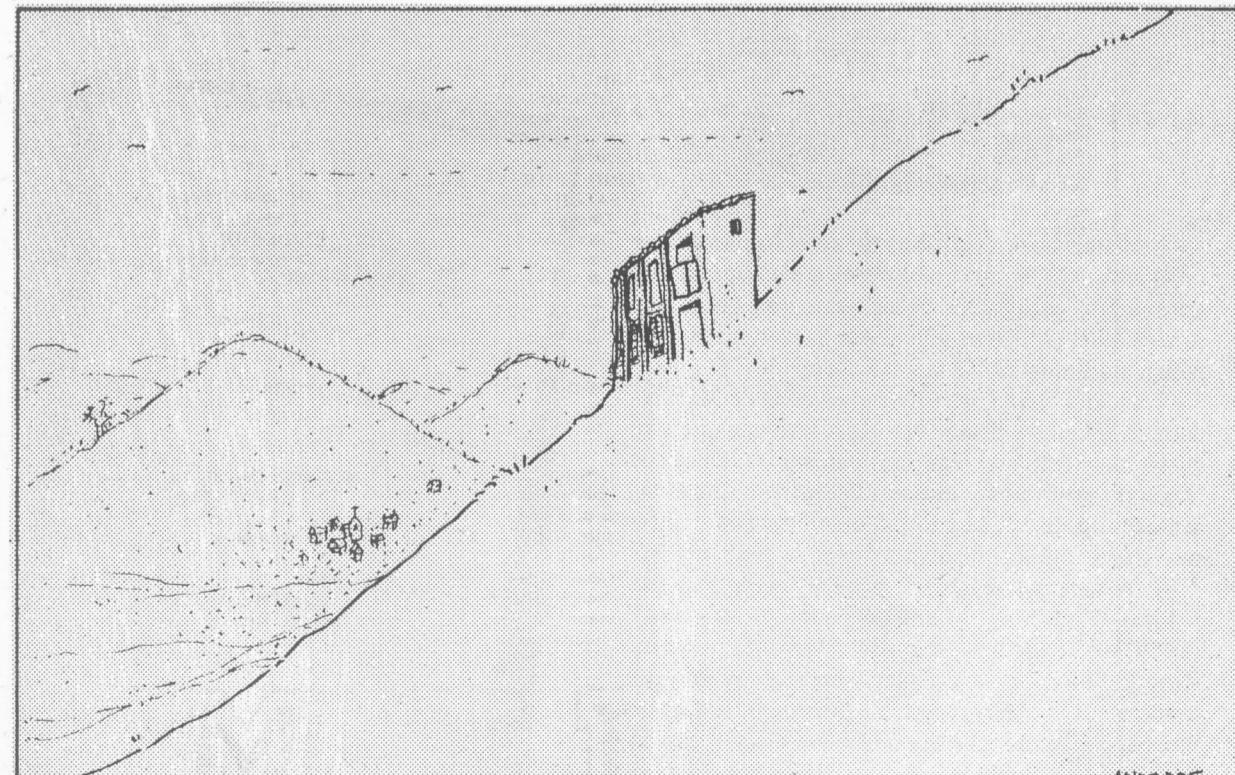
Unha proposta de xogo tranquilo é: **o debuxo inacabado**.

Número de xogadores: 4 como mínimo. 10 como máximo.

Para nenos e nenas a partir de 6 anos.

Reglas:

- Elíxese un xogador o azar.
- Os demás aleñanse varios metros.
- O primeiro xogador comenza un debuxo na area sin rematalo, entónce dí: ¡Eh!
- Un segundo xogador acude o seu lado e continua o debuxo según o que lle parecen os trazos feitos polo compañero. Sólo pode agregar 3 trazos.
- Todos os xogadores facerán o mesmo, no seu turno.
- O rematar cada un o que viu no debuxo e o qué quixo facer él.

ONDE MOITOS MESTRES DEMOSTRAN A SÚA HEROICIDADE...

Carmen Vidal

TIRA

Xornada continuada

Desde que comenzamos a nosa actividade educativa no Colexio Guillelme Brown o curso 87/88, inclinámonos pola xornada continuada, é dicir, a realización da actividade escolar pola mañán.

Esta decisión tomámola pola existencia de razóns pedagóxicas dabondo, entre as que podemos destacar que o rendimiento escolar do alumno é moi superior nas primeiras horas do día, sendo constatable que o rendimento baixa considerablemente polas tardes.

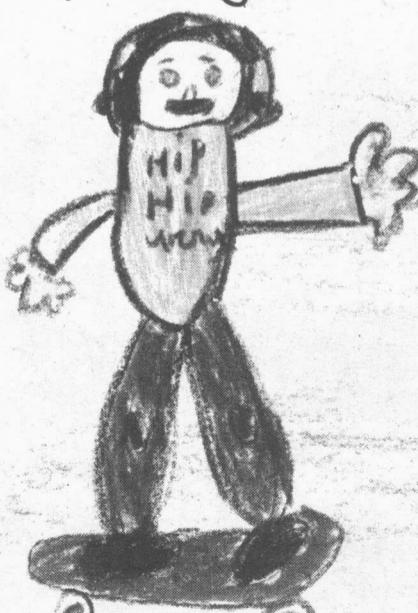
Esta distribución favorece a realización de actividades extraescolares, que complementan a educación integral do neno e axudan a reducir a tensión escolar, que algúns nenos poderían sufrir durante a adquisición de contidos obligatorios (sobor de todo naqueles nenos cun grande espírito de superación).

Interesa destacar que actividades como poden ser: o teatro, o xornal escolar, a radio escolar, etc., complementan e reforzan as asignaturas de lingua. A psicomotricidade vese favorecida pola práctica de actividades deportivas e xogos. A música estimula a sensibilidade. O xadrez contribúe á concentración e ó desenrolo intelectual do neno. A fotografía potencia a creatividade.

Concluindo diremos que a realización de obradoiros é unha proposta educativa que funde as súas raíces no movemento da **Escola activa**, pretendendo atender á diversidade do alumnado cunha oferta variada e permanente de posibilidades de traballo, ampliar o concepto de "contido educativo", estimular a socialización, proporcionar ámbitos de traballo e de reflexión interdisciplinares.

Indicar que a nosa experiencia durante este curso amosounos as avantaxes deste horario, e ainda que supuxo mudar os hábitos escolares tradicionais, tivo unha acollida altamente favorable, adaptándose axiña os alumnos.

Alberto Salgado
Profesor do Colexio Guillelme Brown

Iván Estévez García

LIBROS

Pedagogía de l'oci

de J. M. Puig e J. Trilla. Barcelona. Ceac. 1985.

Coas vacacións por diante, os escolares contan con tempo libre, a pesares dos suspensos que pesan sobre moitos deles. Para ocupar ese tempo libre, na nosa cidade empezan a se sentir os efectos da masificación e falta de espacios, os efectos da vida social mal planificada diante dos avances técnicos e diante do novo clima político, económico e cultural.

Son moitos os profesionais interesados en comprender esta problemática socioeducativa, e intervir para modificalo dende a escola, os Concellos, os movementos veciñais, as asociacións xuvenis, os medios de comunicación de masas, etc.

O primeiro punto de referencia para estes profesionais está en Catalunya, sempre salvando as distancias marcadas polo diferente contexto socioeconómico. Cando digo esto refírome a que convén coñecer a longa tradición catalana de intervención na pedagogía do ocio, sen imita-la, xa que non temos as mesmas necesidades educativas en Ourense que en Barcelona, e ademáis nos dirían os expertos cataláns que alí tampouco se fai tan ben como sería de desexar.

Jaume Trilla e Josep María Puig ofrécenos en **Pedagogía de l'oci** unha contextualización histórica e sociolóxica do problema, e unha reflexión pedagóxica global que serve de marco explicativo e orientador a unhas prácticas nas que eles mesmos teñen participado. De seguido reflexan os rasgos xerais da intervención no ocio e tempo libre, os elementos a considerar e as relacións educativas que se establecen nas situacións de lecer.

Nos dous capítulos seguintes dan conta dos áme-

tos de intervención non específicos (escola, familia, medio urbano, medios de comunicación, industrias do ocio...) e os más específicos (colonias de vacacións e campamentos, clubs d'Esplai e Casals d'estin, ludotecas, parques infantís e espacios abertos, diversas institucións, movementos asociacións e servicios relacionados co ocio).

Rematan cunha nova reflexión teórica sobre a problemática da animación sociocultural e da democratización da cultura e unhas perspectivas de futuro, no cal se prevé a multiplicación de experiencias, institucións e servicios públicos de tempo libre, situación que demanda análises e reflexións fondas sobre "o sentido do ocio, as posibilidades educativas que abre e a mellor maneira de intervir sobre él".

O libro dos autores cataláns é básico para enmarcar todo un conxunto de actividades de animación que proliferan cada vez mais no noso entorno, actividades que, en moitos casos carecen dun proxecto educativo serio, dunha explicitación de valores, fins, obxetivos, métodos, organización, plan de actividades e avaliación.

No futuro esta coherencia teórica vai ser maior coa creación dunha **diplomatura universitaria para educadores sociales e unha licenciatura en educación social**.

Voltando ao libro que nos ocupa, convén saber, para os que non se atreven a ler o orixinal en catalán, que hai traducción ao castelán, e tamén poden consultar outra obra de Jaume Trilla: **Educación fuera de la escuela** complementaria en aspectos de educación non formal.

X. Manuel Cid

NOVAS

—Rematan hoxe as **probas de selectividade** que se viñeron celebrando nos centros da capital. Os aprobados e aprobadas deben estar pendentes dos prazos para solicitar a entrada nos centros con matrícula limitada. ¡Qué haxa sorte!

—Xa temos o 5.º Instituto para a zona de Mariñamansa, A Cuña e Barrocáns. Agardaremos que este curso non comence cos conflictos característicos dos anos anteriores, e que as autoridades educativas asuman, dunha vez por todas, o dereito a educación que teñen tódolos ciudadáns.

—A Asociación Galega da Lingua ven de publicar o libro "**Cantigas de amigo e outros poemas**" (1980-1985) de D. Ricardo Carballo Calero. Recolle textos, case todos inéditos, entre os que destaca as modernas cantigas de amigo, postas en boca de mulleres de hoxe que viven as realidades do noso tempo. Outros poemas evocan figuras históricas ou mitos literarios. As ilustracións fixoas Felipe Criado.

NA ESCOLA

Suplemento do ensino de
La Región (Ourense).

Consello de pedagogos asesores:
Xosé Manuel Cid
(coordinador)
Mercedes Suárez Pazos
Mariló Candedo
Mercedes González Sámmamed
Xesús Rodríguez Jares
Calo Iglesias

Colabora:
Nova Escola Galega

Maqueta:
Departamento de diseño
de **La Región**.

A dixitalización destes documentos foi posible grazas á axuda concedida a Nova escola Galega da Secretaría Xeral de Modernización e Innovación Tecnolóxica (Consellería de Industria - Xunta de Galicia), do Ministerio de Industria, Turismo e Comercio, así como do Plan Avanza e do Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional (FEDER), ao abeiro da *Orde do 31 de decembro de 2008 pola que se establecen as bases reguladoras para a concesión, en réxime de concorrencia competitiva, das subvencións destinadas a entidades de dereito público e privado, sen ánimo de lucro, para impulsar a realización de actuacións de difusión e formación relacionadas específicamente co desenvolvemento e implantación da sociedade da información na Comunidade Autónoma de Galicia, no marco do Plan Estratégico Galego da Sociedade da Información e o Plan Avanza, e se procede á súa convocatoria para 2009 (código procedemento IN521C)*

As publicacións están dispoñibles baixo unha licenza Reconecemento-Non comercial-Compartir baixo a mesma licenza 3.0 España de Creative Commons que reza:

Vostede é libre de:

- Copiar, distribuír, exhibir e executar a obra.
- Facer obras derivadas.

Baixo as seguintes condicións:

-Vostede debe atribuír a obra na forma especificada polo autor ou o licenciante. Isto quere dicir que tanto os textos como as imaxes da Web poden ser utilizados por calquera, sempre que se cite a súa orixe, sempre que non se obteña un beneficio económico directo ou indirecto dese uso, e sempre que se inclúa no produto resultante a mesma licenza CC-NEG.

XUNTA DE GALICIA

PRESIDENCIA
Secretaría Xeral de Modernización
e Innovación Tecnolóxica

GOBIERNO
DE ESPAÑA
MINISTERIO
DE INDUSTRIA, TURISMO
Y COMERCIO

UNIÓN EUROPEA

Fondo Europeo de
Desenvolvemento Rexional

plan
avanza,,